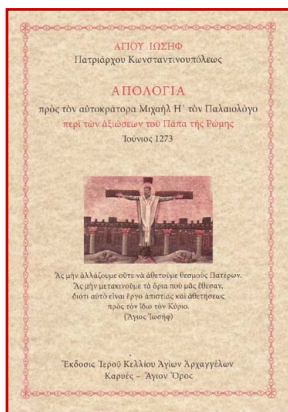

Βιβλιοπαρουσίασις

Ἁγίου Ἰωσήφ Πατριάρχου ΚΠόλεως

*Ἀπολογία πρὸς τὸν αὐτοκράτορα
Μιχαὴλ Η' τὸν Παλαιολόγο
περὶ τῶν ἀξιώσεων
τοῦ Πάπα τῆς Ρώμης*

Ἰούνιος 1273

*Ἐπιμέλεια Κεϊμένου - Σχόλια:
Μοναχὸς Παΐσιος Καρεώτης.*

Ἐκδόσεις Ἱεροῦ Κελλίου Ἁγίων Ἀρχαγγέλων, Καρυές.

Ἄγιον Ὄρος, Ἰανουάριος 2018, σελίδες 39 (14 x 20 ἔκ.).

Εἰσαγωγικά: Ἱστορικὸ περιβάλλον

Ὁ ἅγιος Ἰωσήφ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως ἔζησε σὲ μία πολὺ ταραγμένη περίοδο τοῦ Βυζαντίου. **Ὁ** τότε αὐτοκράτορας, Μιχαὴλ Η' ὁ Παλαιολόγος (1259-1282), ἄνδρας φιλόδοξος καὶ ἀδίστακτος, εἶχε δημιουργήσει σοβαρὰ σχίσματα στὴν Ἐκκλησία, τὰ ὅποια ταλαιπώρησαν τὴν Ἀνατολικὴ Ρωμαϊκὴ αὐτοκρατορία γιὰ πολλὰ χρόνια. **Ὁ** ἅγιος Ἰωσήφ εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσει μεγάλα προβλήματα, ποὺ θυμίζουν ἔντονα τὴν δική μας ἐποχὴ. **Οἱ** ἐνδοεκκλησιαστικὲς ἀντιπαλότητες, ἡ ὀξύτητα τῶν ἀντιπαραθέσεων, ἡ ἀφόρητη πίεση ἐξωεκκλησιαστικῶν παραγόντων, τὰ ἐπιχειρήματα περὶ λόγων οἰκονομίας γιὰ ἐνότητα μὲ τοὺς Λατίνους, εἶναι λίγα ἀπὸ τὰ κοινὰ σημεῖα τῶν δύο ἐποχῶν.

Ἡ Ἀπολογία τοῦ ἁγίου Πατριάρχου εἶναι ἓνα ἁγιοπατερικὸ μνημεῖον πίστεως καὶ ὁμολογίας. **Δ**είχνει τὴν σύνεση

καὶ τὸ μαρτυρικὸ ὀρθόδοξο φρόνημα τοῦ Ἁγίου, καὶ ἔχει πολλὰ νὰ μᾶς διδάξη, καθὼς τὰ προβλήματα πού ἔκαναν ἀναγκαῖα τὴν σύνταξή της εἶναι παρόμοια πρὸς τὰ δικά μας.

* * *

Πρὸς τὰ τέλη τοῦ 1272 ἦλθε ἀντιπροσώπεια ἀπὸ τὴν Ρώμη, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ αὐτοκράτορα Μιχαήλ. **Σκοπὸς** τοῦ αὐτοκράτορα ἦταν ἡ ἔνωσι μὲ τὴν Δύση γιὰ τὴν ἐπίτευξη βοηθείας ἀπὸ τὸν Πάπα. **Πίστευε** ὅτι αὐτὸς ἦταν ὁ μόνος τρόπος νὰ ἀποσοβηθῇ ἡ ἀπειλὴ τοῦ κινδύνου μιᾶς ἐπιθέσεως τοῦ Καρόλου Ἄνδεγαυοῦ, τοῦ βασιλιᾶ τῆς Ἀραγωνίας, ὁ ὁποῖος ἐποφθαλμιοῦσε τὴν Κωνσταντινούπολη. **Ἡ** Ρώμη ἀπαιτοῦσε, ὡς ἀπαραίτητη προϋπόθεσι γιὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ἔνωσι, τὴν ἀποδοχὴ τῶν τριῶν «κεφαλαίων», δηλ. τὴν ἀποδοχὴ τοῦ Πάπα ὡς πρῶτου ἀρχιερέως, τὴν ἀποδοχὴ τοῦ ἐκκλήτου (δηλαδὴ τοῦ δικαίωματος προσφυγῆς σ' αὐτόν, ὡς ἀνωτάτου δικαστοῦ) καὶ τὴν μνημόνευσι τοῦ ὀνόματός του. **Ἦ**λα τὰ ἄλλα, δόγματα, ἦθη καὶ ἔθιμα τῆς κάθε Ἐκκλησίας – ἔλεγε –, θὰ ἔμεναν ἀνέπαφα. **Ἡ** κάθε μία θὰ κρατοῦσε τὴν δική της παράδοσι.

Ἦ Μιχαήλ ζήτησε τὴν θεολογικὴ γνώμη τοῦ Πατριάρχου, τῶν Ἀρχιερέων, πολλῶν μοναστικῶν κέντρων καὶ λογάδων κληρικῶν. **Ἐ**να ἀπὸ τὰ μοναστικὰ κέντρα πού ἀπάντησε πρὸς τὸν αὐτοκράτορα ἦταν καὶ τὸ Ἅγιον Ὄρος. **Ἀ**πέριψε καὶ κατεδίκασε ἀπερίφραστα τὰ τρία «κεφάλαια» (377-403). **Ἦ** αὐτοκράτορας, στὶς ἀρχὲς τοῦ 1273, συγκάλεσε «Διάσκεψι» στὴν Κωνσταντινούπολι μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ πατριάρχου Ἰωσήφ καὶ ἄλλων ἐπισκόπων. **Σ**τὴν «Διάσκεψι» αὐτὴ ὁ αὐτοκράτορας ὑποστήριζε ὅτι οἱ διαφορὲς μὲ τοὺς Δυτικούς ἦσαν ἐπουσιώδεις. **Π**ροσπάθησε καὶ πίεσε τοὺς Ἀρχιερεῖς, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα, νὰ ἀποδεχθοῦν τὰ «κεφάλαια».

Ἡ «Διάσκεψι» ἀπέτυχε, ἂν καὶ ὁ αὐτοκράτορας προσωπικὰ ἀποδέχθηκε τὴν λατινικὴ ὁμολογία πίστεως. **Ἀ**ίγο ἀργότερα, ἔστειλε στὸν Πατριάρχη ἔγγραφο τόμο, ὅπου ἐξέθετε ἀναλυτικὰ τὶς ἀπόψεις του, καὶ ἀπαιτοῦσε ἔγγραφη καὶ τεκμηριωμένη ἀπάντησι. **Ἦ** Πατριάρχης υἰοθέτησε, σὲ συνεδρία τῆς Πατριαρχικῆς συνόδου, τὸν συνταχθέντα ἀπὸ τὸν μαθητὴ του, Ἰῶβ τὸν Ἰασίτη, ἀντιρρητικὸ τόμο. **Τ**ὸν ἀπέ-

στειλε, με μικρές τροποποιήσεις, ως απολογία του, τὸν Ἰού-
νιο τοῦ ἴδιου ἔτους.

* * *

Περιεχόμενα τοῦ βιβλίου

Εἰσαγωγικά: Ἱστορικὸ περιβάλλον.

1. **Εἰσαγωγή** Ἀπολογίας - Περὶ τῶν Λατίνων.
2. **Ἄξιοι** ἀναθεματισμοῦ λόγῳ τοῦ Filioque.
3. **Περὶ** εἰρήνης.
4. **Ἀπάντηση** στὰ τρία κεφάλαια.
5. **Κοινωνία** καὶ ὀρθή πίστη.
6. **Ἡ** ἀποβολή τοῦ Πάπα.
7. **Λόγοι** οἰκονομίας.
8. **Πατρική** παραίνεση.

Ἐπίλογος: **Τὰ** γεγονότα πὸ ἀκολούθησαν.

